

Dr. Jorge Bucay (născut în 1949, la Buenos Aires), unul dintre cei mai cunoscuți scriitori argentinieni contemporani, a absolvit medicina la Universitatea din Buenos Aires și s-a specializat în psihiatrie. Lucrează ca psihoterapeut și predă la Universitatea din Durango, Mexic. Succesul lui internațional se datorează vastei sale experiențe terapeutice și extraordinarei cunoașteri a oamenilor. Cărțile sale au ajutat milioane de persoane din întreaga lume să își schimbe viața. A mai publicat, printre altele: *Cartas para Claudia* (*Scrisori pentru Claudia*, 1989), *Recuentos para Demián* (*Povestiri pentru Demián*, 1994), *Cuentos para pensar* (*Povești pentru a gândi*, 1997), *De la autoestima al egoismo* (*De la stima de sine la egoism*, 1999) și *Amarse con los ojos abiertos* (*Iubire cu ochii deschiși*, 2000). Semnează cărți ajunse pe lista de bestselleruri în Germania, Franța, Grecia, Bulgaria, Croația, Mexic și Spania, acestea fiind vândute în peste nouă milioane de exemplare și traduse în peste 30 de limbi. De același autor, la Editura Litera: *Calea autodependenței*, *Calea lacrimilor*, *Calea fericirii* și *Calea spiritualității*.

JORGE BUCAY

CALEA ÎNTÂLNIRII

CUM SĂ ÎL DESCOPERI PE CELĂLALT, DRAGOSTEA ȘI SEXUL

Traducere din limba spaniolă de
IRINA BRATEȘ

El camino del encuentro

Jorge Bucay

Copyright © 2001 Jorge Bucay

Copyright © 2010 Editorial del Nuevo Extremo S.A.

Toate drepturile rezervate

Ediție publicată prin înțelegere cu UnderCover Literary Agents

INTROSPECTIV®

Introspectiv este o divizie a Grupului Editorial Litera

O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România

tel. 021 319 6390; 031 425 1619; 0752 548 372

Calea întâlnirii

Cum să îl descoperi pe celălalt, dragostea și sexul

Jorge Bucay

Copyright © 2018 Grup Media Litera

pentru versiunea în limba română

Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactor: Teodora Nicolau

Copertă: Alex Eser

Tehnoredactare și prepress: Ana Vârtosu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BUCAY, JORGE

Calea întâlnirii. Cum să îl descoperi pe celălalt,

dragostea și sexul / Jorge Bucay;

trad.: Irina Brateș – București: Litera, 2018

ISBN 978-606-33-3014-8

Brateș, Irina (trad.)

159.923

Tiparul executat la:

office@tipografieeurobusiness.ro
www.tipografieeurobusiness.ro

CUPRINS

<i>File de jurnal</i>	9
<i>Alegoria trăsorii (II)</i>	12
Capitolul 1. Istoria	15
Capitolul 2. Întâlniri verticale	52
Capitolul 3. Întâlniri orizontale	148
<i>Poveste (epilog)</i>	262

directioneze cineva, ei se apropie singuri de partea stângă a trăsorii, pentru a scurta distanța.

Și trăsura de alături este trasă de doi cai, iar hățurile sunt ținute și aici de un vizituu. Caili acestuia și ai mei își potrivesc spontan trapul, ca și cum ar fi un singur atelaj. Vizituu par a fi găsit un moment potrivit pentru a se odihni, pentru că ambii s-au așezat comod și, cu privirea pierdută, țin relaxat hățurile, lăsând calea să ne conducă.

Sunt atât de încântat de situație, încât abia după un timp descopăr că și în cealaltă trăsură se află un pasager. Nu pentru că nu m-aș fi așteptat să fie, ci pentru că nu-l văzusem. Acum îl descopăr și îl privesc. Văd că și el mă privește. Ca să-i arăt că mă bucur, îi zâmbesc, iar el, de la fereastra sa, mă salută energic, făcându-mi cu mâna.

Îi răspund la salut și mă hotărâsc să-i șoptesc un „Bună“ timid.

În mod misterios, sau poate nu chiar, mă aude și răspunde:

– Bună. Mergi într-acolo?

– Da, răspund cu o bucurie surprinzătoare (pentru mine).

Mergem împreună?

– Sigur, îmi spune, haide.

Eu respir adânc și mă simt mulțumit.

Tot traseul nu întâlnisem nici un tovarăș de drum.

Mă simt fericit fără motiv și, ceea ce este și mai interesant, fără să vreau să știu neapărat de ce.

1

Istoria

Importanța întâlnirii în lumea de azi

Suferim de un soi de subdezvoltare emoțională, care ne împinge la unele comportamente autodestructive, atât în viața noastră publică, cât și în cea privată. Aceasta ne presează să găsim o cale care să ne permită să aflăm un mod de a fi mai sănătoși, iar această cale este intim legată de iubire și spiritualitate. Iubirea este cel mai bun simbol al sănătății omului, în opoziție totală cu agresiunea, frica și paranoia, care, la rândul lor, reprezintă patologia ce ne desparte.

CLAUDIO NARANJO

CLAN, 1984

Când mă gândesc la cuvântul „întâlnire“, în sensul în care îl menționez în această carte, îl asociez cu ideea de descoperire, de construcție și revelație repetată a unui „noi“ care transcende structura „eului“. Această creație a noastră adaugă o valoare surprinzătoare simplei sume aritmetice dintre Tu și Eu.

Fără întâlnire nu există sănătate. Fără existența unui Noi, viața noastră este pustie, deși casele, cămărilor, beciurile și seifurile noastre sunt pline de averi scumpe.

Și, fără îndoială, bombardamentul mediatic ne stimulează să ne umplem casele, cămărilor și seifurile cu aceste lucruri și ne sugerează că restul lucrurilor sunt sentimentalisme depășite.

Intelectualii sceptici, ocupând locul presupusei cunoașteri, sunt oricând gata să-i ridiculizeze și să-i disprețuiască pe cei ca noi, care continuă să vorbească din inimă, din pân-tece, din suflet, pe aceia care vorbesc mai mult despre emoții decât despre gânduri, mai mult despre spiritualitate decât despre glorie și mai mult despre fericire decât despre succes.

Dacă cineva vorbește despre iubire, este imatur, dacă spune că este fericit, este naiv sau frivol, dacă este generos e suspect, dacă este încrezător e prost, iar dacă este optimist e idiot. Și dacă întâmplător el reprezintă un amestec din toate acestea, atunci falșii stăpâni ai cunoașterii, asociați involuntari ai consumerismului diletant, vor spune că este un farsor, un prefăcut și un impostor nesperios.

Mulți dintre acești gânditori ierarhizați formează uneori cea mai rea stirpe aristocratică și sofisticată a celor care se arată prea „evoluati“ pentru a-și recunoaște propria confuzie sau nefericire.

Alții sunt total prinși în identitatea lor și nu sunt dispuși să iasă din izolare de teama de a li se descoperi lipsa de implicare în ceea ce-i privește pe oamenii obișnuiți.

Aproape tuturor, în mod sigur, protejați de zidurile vanității lor, le este greu să accepte că alții, din perspective total diferite, propun soluții la fel de diferite.

Și, fără îndoială, nu se poate susține lipsa de importanță a legăturilor și a vieții emoționale. Din ce în ce mai des, știința aduce dovezi privind importanța pe care o au, pentru păstrarea și recuperarea sănătății, contactul și desfășurarea vieții noastre afective, cât și **necesitatea de a trăi legăturile cu ceilalți.**

Cercetările și scrierile lui Carl Rogers, Abraham Maslow, Margaret Mead, Fritz Perls, David Viscott, Melanie Klein, Desmond Morris și, mai recent, cele ale lui Dethlefsen-Dahlke, Buscaglia, Goleman, Watzlawick, Bradshaw, Dyer și Satir, alături de impresionantele cercetări și descoperiri ale lui Larry Dossey, ne obligă să revenim la schemele noastre raționale primitive, bazate pe cauză și efect, pe care medicina și psihologia le-au folosit în mod tradițional pentru a explica sănătatea și boala.

Fără îndoială, dacă privim în jur și în interiorul nostru, putem percepe teama și neliniștea (atunci când nu este vorba despre teamă) pe care le trezește o posibilă nouă întâlnire. De ce?

În parte, pentru că orice întâlnire implică o oarecare duioșie, compasiune, comuniune, influență reciprocă, transcendență și, în consecință, răspundere și implicare.

De asemenea, și mai ales, pentru că semnifică posibilitatea de a ne confrunța cu cele mai temute dintre toate fantasmemele, poate singurele care ne sperie și mai mult decât singurătatea: fantasma respingerii și fantasma abandonului.

Din cauza fricii și a condiționărilor, e sigur că ne este din ce în ce mai greu să ne întâlnim cu persoane cunoscute și necunoscute.

Modelul de cuplu sau de familie durabilă este într-o măsură din ce în ce mai mare excepția, în loc să fie regula. Prietenii și căsătoriile de o viață au devenit cel puțin „demodate“.

Întâlnirile ocazionale, fără implicare, și schimburile sexuale fără obligații sunt acceptate fără surprindere și chiar recomandate de specialiști și nespecialiști ca fiind un simbol al unui presupus comportament mai liber și evoluat.

Individualismul este prezentat ca dușmanul gândirii sociale, mai ales de către acele persoane meschine care în sinea lor disprețuiesc structurile sociale sau se agață de ele cu un fel de fundamentalism solidar ce legiferează ceea ce nu știi să demonstreze.

Statisticile nu sunt încurajatoare. În Argentina, în perioada 1993–1998, au avut loc tot atâtea divorțuri câte căsătorii. Aproape jumătate dintre copiii din orașele mari trăiesc în familii din care unul dintre părinții biologici lipsește, cifră care în mod sigur va crește dacă, așa cum se preconizează, două din trei noi căsătorii se vor termina cu un divorț.

Iar statisticile privind patologia individuală nu sunt mai puțin îngrijorătoare: creșterea indicelui de depresie la tineri și la vârstnici, înmulțirea cazurilor de comportamente de izolare, numărul redus al întâlnirilor în grup și tot mai puține programe de activități posibile pentru persoane singure, de la un an la altul.

Cu ajutor sau fără, relațiile de cuplu sunt din ce în ce mai conflictuale, relațiile dintre părinți și copii sunt din ce în ce mai conflictuale, relațiile dintre frați, din ce în ce mai puțin solidare, iar relațiile cu colegii de muncă, din ce în ce mai competitive.

După cum spune Allan Fromme, *orașele noastre, cu clădirile lor atât de înalte și cu enorma lor suprapopulare, sunt principalul mediu de cultură pentru izolare. Nu există un loc mai solitar decât orașul New York într-o zi lucrătoare, la oră de vârf, străbătut de douăzeci de milioane de ființe la fel de singure.*

Noi avem răspunderea de a rezolva și schimba această situație pentru cei care vin din urmă și pentru noi înșine.

Provocarea acestei căi este să gândim și să regândim complexitatea relației dintre doi sau mai mulți indivizi unici, distincți și independenți, care decid să construiască o legătură transcendentă.

Cei care au curajul de a o parcurge vor trebui să fie pregătiți să suporte acuzațiile celor care încă nu au parcurs-o și ale celor care nu o vor parcurge niciodată și care îi vor numi, în cel mai bun caz, visători și sentimentali.

A învăța să trăiești în relație cu ceilalți este o sarcină dificilă, s-ar putea spune artizanală, care presupune tehnici delicate și specifice, ce trebuie deprinse și practicate înainte de a fi utilizate adecvat, în același mod în care un chirurg nu poate opera după ce a absolvit cursul de chirurgie, un constructor are nevoie de practică înainte de a ridica o clădire mare, și un *chef* trebuie să exerseze ani în șir pentru a găsi cea mai bună formă de a găti felul preferat.

Iar acesta este motivul pentru care, printre altele, fiecare dintre noi este o mare enigmă și, în consecință, relațiile noastre sunt un mister, plăcut sau dramatic, dar întotdeauna imprevizibil.

Leo Buscaglia povestește despre un tânăr care, hotărât fiind să învețe să relaționeze mai bine cu tinerii de la facultatea unde învața, se duce la o librărie și caută bibliografie care să-l ajute. Pe un raft pierdut în capătul librăriei, găsește o carte al cărui titlu îl atrage, se cheamă *Desde abrazar hasta amar* [De la îmbrățișare la iubire]. Tânărul cumpără tomul gros și abia ajuns acasă își dă seama că a cumpărat volumul al doilea al unei enciclopedii.

Am scris odată¹ că a citi o carte e ca și cum te-ai întâlni cu o persoană. Spuneam că există cărți surprinzătoare și cărți plictisitoare, cărți pe care să le citești o singură dată și cărți la care vrei să te întorci mereu; cărți, într-un cuvânt, mai hrănitoare decât altele.

Astăzi, după douăzeci de ani, spun același lucru, din altă perspectivă:

A te întâlni cu celălalt este ca și cum ai citi o carte.

Bună, obișnuită, nereușită, fiecare întâlnire cu altcineva mă hrănește, mă ajută, mă învață. Nu răutatea, nepotrivirea, și nici incompetența celui de alături sunt lucrurile care duc la eșecul unei relații.

Eșecul, dacă vrem să-l numim astfel, este expresia pe care o folosim pentru a spune că legătura a încetat de a mai fi

¹ *Cartas para Claudia*, Del Nuevo Extremo, Buenos Aires, 2009

hrănitoare pentru unul dintre cei doi. (Nu suntem pentru ceilalți tot timpul, nici ceilalți nu sunt pentru noi tot timpul.)

Fiecare dintre întâlnirile din viața mea a fost ca fiecare carte pe care am citit-o: o lecție de viață, care m-a făcut să fiu ceea ce sunt.

Omul: natură solitară sau viață socială

După cum se știe, filosofia înseamnă înainte de toate întrebări și, uneori, câteva răspunsuri, întotdeauna provizorii, niciodată definitive.

Filosofii au început să aibă o gândire modernă asupra sensului vieții în societate în jurul secolului al XV-lea, când adevărul a încetat de a mai fi proprietatea exclusivă a gândirii scolastice și, prin urmare, a oamenilor legați de Biserică. Odată cu anularea monopolului și încetarea persecuției gândirii iluministe, fiecare gânditor liber i-a îndemnat pe alții să fie de acord sau să fie împotriva, să dezvolte sau să combată noi idei socio-politice. Astfel s-a configurat o structură bazată pe poziții diferite privind mecanismele relației omului cu grupul social în care se inserează.

Filosofia s-a văzut nevoită atunci să abordeze discuția despre esența ființei umane.

În cursul primelor două secole de Iluminism, filosofii par să fie de acord că societatea și morala merg împotriva naturii umane, aceasta fiind solitară, egoistă și anarhică.

Acest punct este fundamental, pentru că, pornind de la această idee, se stabilește „oficial” că deși morala este foarte bună, societatea este foarte bună și controlul este

foarte bun... nimic din toate acestea nu e natural. Ceea ce este natural, după cum atrag atenția majoritatea filosofilor, este lupta individului pentru a fi autosuficient, intenția de a nu depinde de nimeni. Natura umană, se susține, se concentrează numai pe ceea ce are nevoie, pe ce o interesează, pe ceea ce dorește în mod meschin. Toate celelalte moduri de conduită, mai ales cele „sociale”, sunt o creație a omului civilizat și, din acest motiv, antinaturale.

La sfârșitul secolului al XVI-lea, Montaigne (1533–1592) susține deja că *Omul trăiește în societate de nevoie, și nu pentru că îi face plăcere*. Susține că dacă îi lăsăm pe oameni să facă liber ceea ce doresc, ar prefera să fie singuri; când ființa umană conviețuiește, o face cu intenția de a aduna forțe pentru a-și putea căuta propria bunăstare. În schimbul primirii sprijinului, ajutorului sau forței pe care i-o dau ceilalți, omul acceptă să plătească prețul de a renunța la multe dintre dorințele sale personale. Montaigne propune: *Să desfacem lanțurile care ne leagă de ceilalți și pe acelea care îi leagă pe ei de noi, astfel încât fiecare să poată trăi cum vrea și să își dea seama atunci că mulțumirea sa depinde de el însuși*.

Ideea privind natura independentă a dominat istoria filosofiei moderne, marcând căutarea esenței fiecăruia dintre noi: ființa independentă, care nu este legată de nimeni. Montaigne este primul filosof care spune că dependența nu e bună, pentru că ne pune în situații complicate în raport cu ceilalți.

Dacă Montaigne punea accentul pe dezlegarea noastră, pe abolirea dependenței, Pascal propunea o perspectivă analitică: *Nu contează dacă ne dezlegăm sau nu, nu este vorba despre ceea ce facem, ci despre a stabili de ce o facem*.

Ceea ce se întâmplă este că nu suntem mulțumiți de viața pe care o ducem, și atunci ne alăturăm altora, pentru a trăi puțin și viața lor. Dorim să trăim viața altora și, din acest motiv, facem eforturi ca aceștia să ne accepte.

Conform lui Pascal (1623–1662), această dependență face parte din nefericirea noastră și ar trebui să ne desprindem de ea. El crede că rămânem agățați de viața celorlalți exact pentru că nu ajungem să fim ceea ce ar trebui să fim.

La Bruyère (1645–1696), așa cum am văzut, crede că ființa umană este singuratică prin natură și că partea socială și cea gregară apar ca niște creații umane. Iar ideile sale stabilesc următoarele:

Individului nu-i place să împartă prada pe care a vânat-o, dar o împarte pentru că sociabilitatea a devenit pentru el o regulă pe care o acceptă dintr-un motiv sau altul. Natura umană nu este numai egoistă, ci mai ales inșafiată și solitară.

Pornind de la ideea esenței solitare a ființei umane, acceptată mai mult sau mai puțin în epoca respectivă, apar două poziții filosofice total diferite: una spune că trebuie să combatem această tendință, fiindcă este nocivă pentru societate, iar alta opinează că trebuie **elogiată** și consolidată. Pentru unii, idealul trebuie să se supună realului; pentru alții, realul trebuie să se supună idealului.

